

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

ВЕРДЕН

Ево једно име које ће остати вечито славно, име које ће у слави превазићи сва, што је до сада историја забележила.

Француски народ, који је од вајкада био на челу цивилизације и који је у последње време површним посматраоцима изгледао да ће бити одгурнут са пута части, од верденске етапе, понова ступа чврстом ногом на томе завидном путу. И то је велика срећа за све народе жељних науке, вечите истине и слободе.

Немачка, која је изазвала овај рат за који се је спремала од 1870. године, рачунала је да прегази Француску за три недеље, по том да се окрене против Русије, да је такође победи. Остаће само Енглеска коју ће савладати кад се намести у Калеу на Ламаншу.

То је био ратни план немачки: подјармити Европу и угушити слободна огњишта и мале државе.

Њен први страховити удар сјомили су Французи на Марни, Париз је спасен. Овај велики сукоб наговестио је нашим савезницима да ће се овај рат успешно завршити са јаком техником и новим живим снагама. Од тада се разне фабрике преобраћају у оружнице, формирају се нове армије.

Русија, док је имала муниције, напредовала је, и у мало није сасвим помрачила славу аустриског оружја. Али, кад је остала без муниције, морала је одступати до данашњих положаја.

Док је поткивала Русију, а њу није лако потиснути и кад је без муниције, Немачка је губила у времену. За све то време ратни савезнички материјал гомилао се огромно из дана у дан. И кад се Немачка повратила опет на Француску да је сломи, било је већ доцкан.

Нови припремљени удар био је небразмерно страховитији од онога на Марни. Тај удар још није престао, он још траје на Вердену, он траје непрекидно већ три месеца из дана у дан, не могући ни начети француске положаје.

Немци су до сада претрпели страховите губитке, који су пре-

нили цифру 400 хиљада! Ова је касапница тако страховита да је сахрањивање лешева немогуће.

Сразмерно француски су губитци врло незнатни; јер се боре из утврђења и задовољавају да непријатеља што више тамане.

Битка на Вердену је страховито крвава, дивље величанствена за људе који су изгубили свест да Бог казни кривце људских касапница.

На Вердену се решава судби-

на свих нас. После три месеца она је већ решена у нашу корист. Немачка по трећи пут моли г. Вилсона да посредује за частан мир. На Вердену га је хтела изнудити. Џорџ Лојд одговорио је: »реч мир не постоји у енглеском речнику, док се не сруши пруски милитаризам, јер ми хоћемо вечити мир, а не привремен.«

На Вердену Француска понова поносито ступа, на срећу човечанства, чврстом ногом на челу цивилизације.

Верден је већ решио и судбину уједињења Срба.

Боже помози!

ЈУРИЈА ОКО ПРЕСТОЛА

XII.

И Турци се понова јављају и они покушавају да се умешају у избор владоца Албаније. Код њих се јавља стара жудња, коју, ако нико други, а оно она чета њихових принчева подржава. Само што су до сада, хуђе среће. Код Арнаута популарни Ејуб Сабрија — сада се налази на течењу мудрости, јер је прошле године ухваћен од наших савезника, тамаг кад је ишао у Албанију ради подизања устанка и спроведен, како чујемо на Мудрос. Муфтија тирански, Рефик оца, Етем беј, Алијага, Еминага, Мафалијага, Хаџи Барјам, Нерсим Дема и многи други, који су снага Младотурака били — давно су отишли пред престо пророков и одозго им шаљу проклетство кад су сазнали, да их у раду за ислам наслеђују: Дервиш Хима и Хасан Басрија. И збиља, све се могло претпоставити, али да ће ова двојица бити агенти Младотурака и да ће радити противу принца Вида и за кандидата Мусломанина — мислим да и поред све покварености њихове, ни кроз њихов мозак, никад слично што није могло прозвучати. Данас је то истина. Хасан Басрија и Дервиш Хима скоро су дошли из Цариграда — не баш без пара. Знајући како стоје код својих земљака они су донели препоруке на многе угледније Арнауте, али је све остало без успеха. Нико живи није хтео поћи са њима, нити су се пак они смели појавити на какав већи скуп народни. Место им није било у народу и Басрија је морао отићи у Охрид и отуда радити да га приме. Угледније мусломане из Охрида ангажовао је само да би колико толико онима у Стамболу дао на знање да ради. Он је сада у Охриду и отуд а-

питује. Дервиш Хима је у Елбасану испљуван од својих бивших пријатеља, који су заједно са њиме радили и довели принца Вида у Албанију и незна се где је отишао. И ако су Младотурци обезглављени у Албанији, па и ако имају противу себе савезнике Аустрију и Бугарску, ипак то не значи да они тамо немају ослоња. Не, младотурци сами по себи не би имали ниједног присталицу, али као носиоци Ислама неоспорно неби без успеха били, благодарећи удаљености Есад пашиној.

Даут Гура, који је избио на видик као заштитник кандидације принца Мусломанина и сувише је слаб, да може што успети. Но према аутентичним извештајима има неко четврти, који видећи неуспех Младотурака у централној Албанији спрема и организује им помоћ Мусломана из Љуме Малесије, са Косова итд. итд. Ко је овај четврти није тешко погодити. Код Аустријанаца је са свим друга ствар. Ослањајући се на војску и власт коју су узели у своје руке — држе ставовиштво албанско под врло јаким притиском. Нико несме реч проговорити. Нарочито је забрањено споменути име популарног Есад паше. Он им је опаснији него ли сви принчеви и њихове кандидације, Само кад би народ смео проговорити — видели би га »пријатељи« албански, које њихов забрањивање. Нису се мало изненадили Аустријанци. — симпатијама које народ албански према Србима гаји. Све несме, где се Срби помињу, а нарочито ону најновију, »Ашкосум Србија«, забрањили су да се певају. Да би лакше протурили Вида — образовали су неку врсту народне владе у Елбасану, а председник је исте по-

ПРЕТНЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 3 франка тромесечно 9 франка.
годишње 36 франка

ЦЕЛА ОГЛАСИМА:
Свјетли огласи 0-20 фран. од петитног реда, већи огласи по погодби. Новац се полаже државним комесарија и дипломатским заступништвима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ
Пошту слати преко Краљ. Срп. Ген. Консулата у Солуну

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ
Стан редакције 29 rue Ptoloméon 29 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код агенције »Друштва грчке штампе« ул. Булгарохтопу бр. 5, близу главне поште.

знати им присталица Акиф паша. Дужност министра унутрашњих дела врши Ирфан бег. Ипак и поред свега оклева да позове принца Вида. Избор ако се у опште ова реч може употребити у Албанији, могао би му се осигурати, јер се зато много не тражи али баш зато што зна: да би се доласком свога љубимца изазвало код народа право огорчење, које не би могло сакривено остати — не да Аустрији да то учини. Она се боји да њени савезници Бугарска и Турска не експлоативну масу противу ње. Мање се не боји покрета Есадове странке, јер у свакоме другом Арнаутину види Есадову присталицу, Боли је, то — не може задобити најпопуларније Албанце, као Ислам бега, Фајик бега и друге, који и ако несмеју бити противу ње јавно, ипак се повучено држе. Отпор Осман Четин и капетана Која такође Аустрији задаје брзгу, јер су сада ови варница, од којих може врло лако планути пела Албанија.

И ако дакле дели чиневничке положаје, просице злато, ипак има нешто што је јако тишти. Помиче се чак да су турски агенти у врло јакој и блиској вези са немачким командантом у Скопљу. Тај страх, који није без основа — највише је тишти. И вероватно да ће се Вид још неколико пута враћати с пута, као што је то скоро морао учинити. Што се ближе примиче престолу — он му се све више измиче. У осталом нека се баш и погне — да видимо колико ће то трајати. Питање није свршено, а није далеко дан, кад ће видети да им је борба за престо личила на борбу Дон Бихота са ветрењачама, Албанци су видели ипак нешто користи. јер се у њихове ценове наручила прилична сума злата, што им је на овом оскудном времену добро дошло. Најзад из ове борбе — ми смо видели: каква љубав и слога влада међу савезницима, а нарочито је Аустрија из овога могла да извуче поуку шта јој Немачка спрема у будућности, те јој ово искуство није на одмет. Ми пак с цуним правом можемо бити задовољни са овим стањем у Албанији, јер наше лепо и збиља братско опхођење са Албанцима, које смо ми увек као храбар народ ценили — уродило је добрим плодом. Наши се непријатељи и овде разочарали, као и у Македонији, јер су се уверили у љубав народну према нама, — а то им је горе него ли да су изгубили једну битку.

(Крај)

Ћ.

Униформе за официре и војнике

Официри и војници српске војске, не може другачије бити, своје летње униформе мораћете правити код

АЛБЕРТА ЕРГАСА

бројача Њ. В. Краља Константина, у улици Цимиски бр. 16. Само се још у нашој радњи може правити елегантно, солидно и јефтино одело.

Велики избор мекинтоша

Говори се српски. 1—15

ХОТЕЛ Империјал
I. РЕДА

У СОЛУНУ поред самога мора

Потпуно је реновиран и отворен од 25. априла т. г.

ЧИСТОЋА ЈЕ ПРИМЕРНА, СОБЕ ЕЛЕГАНТНЕ, ПОСЛУГА ТАЧНА А ЦЕНЕ КАО И УВЕК УМЕРЕНЕ.

Соиственик
ТАШКО ЧОМИЋ.

7—10
Стовариште женских шешира и велики избор најмодерније робе за даме

Д. ХРИСТИДЕ
СОЛУН

Улица Симишки бр. 17.

ВЕЛИКИ и ЕЛЕГАНТНИ БЕРБЕРСКО-ФРИЗЕРСКИ САЛОН

Али Назим

На Тргу Слободе преко пута хотела „Олимпос“
Чистоћа примерна. Послуга брза.

— Говори се српски —

Велико стовариште косметика, мириса, брковеза и свих артикала за тоалету. 1—10

МЕЊАЧКА РАДЊА

Баруха Салтиела и С. Скапа

Препоручује се својом солидном радњом, при размени свију врста новчаних вредности по дневном курсу.

СОЛУН, улица ВЕНИЗЕЛОС бр 8.

ЗУБНО ЛЕКАРСКА КЛИНИКА
ЈОВАНА Н. ХАЦИ ВАСИЛИЈА
ДОКТОР МЕДИЦИНЕ

ЈЕДИНИ ЗУБНИ ЛЕКАР КОЈИ ЈЕ ИЗУЧАВАО СПЕЦИЈАЛНО БОЛЕСТИ УСТА И ЗУБА У ПАРИЗУ.

ПРИМА ПРЕКО ЦЕЛОГ ДАНА
У СВОЈОЈ КЛИНИЦИ УЛИЦА КЕЈ БР. 49.

— СОЛУН — 23—

Велика Посластичарница

АЛМОЗНИНО

Улица Венизелос бр. 6. — Преко пута Тиринга

Најбоље и најкукусије разне посластице увек свеже.

Велико стовариште разних чоколада и ликера

СЛАДОЛЕД и ЛЕДЕНА КАФА
Све по умереној и утврђеној цени, јефтиније него ма где.

Необично брза услуга. Прима на извршење све поручбине.

Говори се и српски 1—15

Неапољ

Хотел

„Континентал“

Препоручује се Србима као ХОТЕЛ ПРВОГА РЕДА

Нарочито спуштене цене за Србе.

Хотел је у најлепшем крају — на обали морској, близу центра. Располаже великим бројем соба и модерним комфором. 5—5

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

Највећа на Ориенту — 500 радника.

СПЕЦИЈАЛИТЕТИ:

НЕСТОС	ВИКИ	Днев. 1—
« ГИУБЕК	«	0.80
« ЈАКИ	«	0.65
« АФРОС	«	0.50

30—

Господо!

Препоручујемо Вам да пушите само

БАЛОНИКА

ЦИГАРЕТЕ

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

РУЈА . . . . 20 шт. 1 див.

ПЕРФЕКЦИОН 24 « 1 «

БОГША . . . 24 « 0.80

СПЕЦИЈАЛ 24 цигарета . . . 0.50

Специјалитети:

МИРОДАТО 24 шт.

ЛЕДИ 24 « са зл. писком 0.65

« 24 са плута писком

Дуван за луле. На продају свугде.

28—30

Пажња српској војсци

У Солуну је једина француска фирма чије је седиште у Паризу улица Лафајет бр. 126.

ОРОСДИ-БАК

Продаје све врсте конфекционе робе: одело, шешире итд. кухињско посуђе, све врсте намирница и деликатеса. Велико стовариште најбољих вина и ликера. Стога јој поклоните поверење. Услуга најсолиднија. Цене утврђене и умерене. Прима српски новац по дневном курсу.

ЦЕНТРАЛА улица Краља Ираклија

ФИЛИЈАЛИ: улица Венизелос бр. 4 и 8, где се говори и српски.

29—

За српску војску, г.г. официре и савезнике

Цигарете „СРБИЈА“

најбоље су јер су израђене од најбољег и правог дувана „Кавала“ и удешене према старим српским цигаретама у кутијама од по 24 ком. по цени: 1.40; 1.—; 0.65 и 0.50 дин.

Дуван „Морава“ пакло 25 грама 0.30 дин.

Продавница у улици Коломбо

Преко пута поште Врховне Команде.

29—